

A.Nedim EKER
Çukurova JeoGenç

Yıllardır, yerleşim alanlarının yanlış seçimleri, plansız ve programsız çalışmalar, mühendislik tecrübelerinin gözardı edilmesi gibi yüzlerce eksikliklerden söz ettik.

Birçoğumuzun da bildiği gibi bu sorunları tam bir üstatlıkla betimleyip, yorumlayabildik. Ülkemizde tüm bu işler buraya kadar harika bir şekilde işledi ve işliyordu...

Ama gelin görün ki en önemli unsur olan çözüm sınırları asla oluşturulamadı., Gerek uzmanlar olarak gerekse bağlam dışı şahsiyetler olarak bir çok yanlışları görmekte hiçte geç kalmadık. Ne yazık ki bu hususta araştırmalar ve çalışmalar yapmak yerine insanları ve kurumları yermek ilk hedefimiz oluyor...

Bu durum yaşadığımız olguların sadece küçük bir kısmı..

Bir başka açıdan ise ;

Değerli çalışmalar sunan bir takım araştırmacılarımızın (ki sayıları gerçekten azaldı) dikkate alınmaması, çalışmalarının desteklenmemesi içinde bulunduğumuz durumu açıkça gözler önüne seriyor.

Yine birçoğumuzun da yakındığı sorunlardan biride tv programlarına çıkan bazı jeologların yaptığı ilginç ve farklı yorumlamalar; mesleğimizi, toplumda tutarsızlaştırmakta ve zedelemektedir. Öyle ki tv programında bir gece depremi anlatan bir jeoloji mühendisimizi ertesi gün 'Türkiye'nin en seksi adamı' olarak seçen bir basına sahibiz. Ne yazık ki toplum olarak işin ciddiyetini ancak bu kadar kavramaktayız. İşte bizlere asıl işlerden biride burada düşmektedir.

Yerleşim bölgelerimizin yanlış yerlere inşası nedeniyle topraklarımızın yaklaşık %95 'i sanayinin ise tamamı; heyelan, sel, deprem gibi afetlerle karşı karşıya olduğunu biliyoruz. Bu ürkütücü gerçeklik karşısında nasıl oluyor da bu kadar rahat satılmaktayız!

Bunu bir mühendislik öğrencisi olarak değil ama sorumlu bir birey olarak soruyorum.

Sizler hiç mi merak etmediniz. Kendi canınızı göz ardı ettiniz diyelim ama geride bırakacağınız o savunmasız çocuklarınız ne olacak..

Sadece bunu öğrenmek isterim!

Politik tercihlerin teknik tercihlerin önüne geçtiği ülkemizde bazı belediyelerin bu bağlamda işleyiş tarzı depremlere 'afet' rolünü kazandırmıştır.

Nitekim kent merkezinden geçen deprem üretmiş diri faylar haritalardan daksillenmek süretiyle silinmesi ve buralarda yapılar inşa edilmesi bugün içinde bulunduğumuz durumu çok açık bir şekilde yansıtmaktadır.

Bunları kimler mi yaptı diyorsunuz?

Yerel yöneticiler, raporu hazırlayanlar ve denetleyenlerin ortak kararı sonucu ; imar planında yer alması gereken bu tür fay izleri yok edilmektedir.

Bu olaylar bizim ülkemizde olmaktadır. Yine Erzincan ve Dinar da belediye meclis kararıyla fayların kent merkezinden 10 km uzağa taşınması dehşet vericidir.

Tüm bu yapılanların anlamı bizlerin fay hattından uzak diye düşündüğümüz yapıların aslında fay hattı üzerinde olduğundan habersiz yaşamamızdır.

Diri faylar etrafında yapılaşmaya yasak bölgeler bir program dahilinde önceden belirlenememiştir.

Kaliforniya da devletin ilgili kurumlarınca (Amerika Jeoloji Kurumu) ulusal bir program dahilinde hangi ana fayların ve hangi kıta içi fayların kapatılacağı önceden belirlenmektedir. Böylece (Deprem Fay Zonları) haritalarıyla tampon bölgeler oluşturulmuş ve diri faylar yayımlanmıştır.

Ülkemizde ise diri faylar etrafında yapılaşmaya yasak bölgeler; diri fay konusunda hiçbir deneyimi ve uzmanlığı olmayan özel jeolojik-jeoteknik firma bürolarca yapılmış ve uzman olmayan komisyonlarca denetlenmiştir.

Ne yazık ki bununla da kalmıyor. Ülkemizde deprem konusunda yetersiz olan çalışmalarını desteklemek, zaten yetersiz olan ilgili kurumlarımızı güçlendirmek yerine bunları lağvetmekle meşgul olmaktadır.

Yarın meydana gelebilecek depremde belki enkaz yanında sevdiklerimiz için gözyaşı döken belki de enkaz altında birinin bizi kurtarmasını çaresizce bekleyen bizden başkası olmayacaktır.

Sanırım artık bu bağlamda bu realite doğrultusunda düşünmek en doğrusu...

Sonuç olarak;

Dünyamızda zaten kana susamış, işgalci , kapitalist, sömürgeci, küçük bir çocuğu bombalayacak kadar ürkek oluşumlara birçok hayatlar verdik ve halen vermekteyiz de ...

Bizler çalışmalarımızla en azından kendi alanımızda mücadelemizi yapalım ve depremlerde hayatların solmasına izin vermeyelim.

Kaynak:

Doğal afetler ve kentleşmede yer seçiminin önemi (R. DEMİRTAŞ)

TMMOB JMO ADANA ŞUBESİ

ÇUKUROVA KULÜBÜ DERNEĞİ ADANA